

Besturing van versterking

Notitie voor het bestuurlijk overleg op 15 februari 2019

Inleiding

In het Bestuurlijk Overleg van 20 september 2018 zijn de uitgangspunten voor de governance van versterking vastgesteld en is opdracht gegeven aan een ambtelijke werkgroep om met een voorstel te komen. De werkgroep bestaat uit vertegenwoordigers van de regio, het rijk (EZK, BZK), de maatschappelijke organisaties (GBB en Gasberaad) en NCG en staat onder voorzitterschap van Henk Mulder (gemeentesecretaris Midden-Groningen). Op 15 november 2018 zijn aanvullende afspraken gemaakt in het informele, bestuurlijke overleg tussen rijk en regio. Op verschillende punten bestaat gemeenschappelijkheid.

Punten waarover is afgesproken dat ze een nadere uitwerking behoeven

Tijdens het informele BO van 15 november 2018 is afgesproken de volgende twee punten nader uit te werken:

1. Taak van het onafhankelijke instituut en de wisselwerking met de lokale stuurgroepen;
2. Opdrachtgeverschap en eigenaarschap van de uitvoeringsorganisatie.

Kort samengevat gaat het bij voornoemde discussiepunten om het volgende.

Ad 1:

Er bestaat ambtelijk overeenstemming over het feit dat er een onafhankelijk publiekrechtelijke entiteit moet zijn die beslist of een woning al dan niet voldoet aan de veiligheidsnorm. Discussie bestaat over de precieze reikwijdte van de taken van het onafhankelijk instituut (IVO).

Op 20 september 2018 is in het bestuurlijke overleg afgesproken dat de lokale stuurgroepen een regisserende rol hebben in de lokale afwegingen, prioritering en communicatie richting de inwoners. Ook stemt de lokale stuurgroep de uitvoering af met de uitvoeringsorganisatie. Om de regiefunctie van de lokale stuurgroepen daadwerkelijk invulling te kunnen geven, is het van belang dat zij speelruimte krijgen bij het opstellen van de lokale versterkingsplannen. Als het IVO bepaalt binnen welke tijdsperiode een woning versterkt moet worden en eveneens bepaalt met welk maatregelenpakket dit zou moeten gebeuren en voor welk budget, dan heeft de lokale stuurgroep geen ruimte meer voor een eigen afweging. In de kamerbrief van de minister van EZK voorafgaand aan het debat is aangegeven dat het instituut naar zijn opvatting meer moet doen dan alleen de toets aan de veiligheidsnorm. Het instituut zou ook het budget vaststellen, de tijdsperiode bepalen waarbinnen versterkt moet worden evenals het maatregelenpakket.

Ad 2:

Uitgangspunt is dat de versterkingsoperatie onder publieke regie zal plaatsvinden. Met de in oktober 2018 aangenomen Wet minimalisering gaswinning worden de hoogte van de winning en in het verlengde daarvan ook de zorgplicht en de bijbehorende versterking in het publieke domein ondergebracht. De MEZK wordt verantwoordelijk voor het treffen van versterkingsmaatregelen in plaats van de exploitant, de NAM. De NAM zal alleen nog een financiële verplichting dragen. Op 20 september 2018 is tijdens het BO afgesproken dat het Rijk en de regio gezamenlijk verantwoordelijk voor zijn voor de uitvoering van versterking. Voor de uitvoering van de versterkingsoperatie is het noodzakelijk een uitvoeringsorganisatie in te richten. De taken van de uitvoeringsorganisatie zijn kort gezegd het garanderen van de uitvoering van de versterkingsopgave.

De aansturing van de UO kan op een aantal manieren worden vormgegeven. Op 15 november 2018 is besloten een tweetal modellen nader uit te werken (Rijk stuurt UO aan en Gezamenlijke

aansturing UO). Daarnaast is een derde tussenvariant toegevoegd en de variant "de regio stuurt aan":

- Gezamenlijke aansturing UO: er is sprake van gedeeld opdrachtgever- en eigenaarschap;
- Rijk stuurt UO aan: het Rijk is opdrachtgever en eigenaar van de uitvoeringsorganisatie;
- Regio is opdrachtgever, Rijk is eigenaar;
- Regio stuurt UO aan: de regio is opdrachtgever en eigenaar van de uitvoeringsorganisatie.

Vervolg

Het is de bedoeling het Wetsvoorstel versterken zo snel mogelijk ter consultatie voor te leggen. Om dit mogelijk te maken, is het van belang op korte termijn duidelijkheid te hebben over de hiervoor genoemde punten. Deze duidelijkheid is eveneens gewenst om te komen tot een goede inrichting van de tijdelijke governance (periode tot aan inwerkingtreding wet versterken).